

Styrket forskningsetisk innsats ved UiB

Leder av arbeidsgruppen, Marit Bakke,
prodekan
Det medisinske fakultet

Riksrevisjonen 2020

Forskningsinstitusjonene

- Gjør ikke nok for å sikre at forskningen følger forskningsetikkloven og anerkjente forskningsetiske normer og regler.
- Har ikke etablert systemer som legger til rette for at ansatte får tilstrekkelig opplæring
- Har ikke gode nok systemer for å sikre at mulige brudd på anerkjente forskningsetiske normer blir oppdaget, behandlet og rapportert
- **Rapportering til KD i årsrapport for 2022**

Helstilsynet 2022

- Tilsyn med medisinsk- og helsefaglig forskning i UH-sektoren og helseforetak
- Mangelfull etterlevelse av helseforskningsloven, og mangelfull internkontroll

Organisering

- Styringsgruppe (RU)
  - Benedicte Carlsen, Nina Øyen (MED), Lise Øvreås (MatNat) Torger Kielland (JUR), seniorforsker Inge Amundsen (CMI).
- Arbeidsgruppe
  - Marit Bakke (MED), Øyvind Frette (MN), Rasmus Slåttelid (SVT), Stipendiat Oda Maraire (SV), Kari Fuglseth (UDIR), Benedicte Løseth (FIA), Anne Kristin Lamo Aastad (PSY)
- Sekretariat
  - Vivil Haraldsen (FIA), Ole Christian Laukli (HR), Silje Sætre (UDIR), Helge Høvik (UDIR), Nils Gunnar Songstad (MED), Frøy Myrhold (KA), Arne Ramslien (UDIR)

Mandat

1. Opplæring: Anbefale plan for opplæring i forskningsetikk som legger til rette for og sikrer at fast vitenskapelig ansatte har nødvendig kompetanse
2. Regelverk: Foreslå mulig nye rutiner og retningslinjer gjeldende forskningsetikk, samt foreslå reviderte Retningslinjer for behandling av saker om mulige brudd på anerkjente forskningsetiske normer.
3. Internkontroll og personvern i forskning: Anbefale nye rutiner for etikk og personvern i forskning, samt legge til rette for og å sikre helhetlig og integrert informasjon og opplæring.
4. Oppfølging av læringspunkter fra Helsetilsynets rapport
5. Organisering og drift: Anbefale modell for forvaltning av nettsider og ansvar for opplæring.

Arbeidet så langt: Informasjon og opplæring

Informasjon om forskningsetikk skal samles på en felles landingsside på UiB.no og informasjonen skal være tilgjengelig også for alle ved UiB.

UNIVERSITETET I BERGEN Utdanning Forskning Innovasjon Bibliotek For studenter For ansatte Om UiB

Forskningsetikk

Forskningsetikk på UiB ▼ Redelighet ▼ Kurs og opplæring ▼ Personvern i forskning ▼

UIB >

Forskningsetikk er verdier, prinsipper, normer og institusjonelle ordninger, som bidrar til å konstituere og regulere vitenskapelig virksomhet.

NYHET
Ingen uredelighet
 Granskingsutvalget for redelighet i forskning konkluderer i en kjennelse med...

FORSKNING
En av tre norske forskere sier de aldri har fått undervisning i forskningsetikk

PHD-KURS
VITHF905 - Vitskapsteori og etikk
 VITHF905 gir Ph.D.-kandidatar innføring i...

Arbeidet så langt: Informasjon og opplæring

Styringsgruppen har fått forelagt en foreløpig skisse til kompetanseplan.

Styringsgruppen ser behovet for at opplæringstiltakene favner bredere enn kun å rette seg mot fast vitenskapelige (slutter seg til arbeidsgruppens forslag om å rette seg mot alle grupper ansatte).

Opplæringstiltakene bygger på tre prinsipper.

1. Flest mulig informasjons- og opplæringstiltak gjennomføres på eksisterende møtearenaer, opplæringsprogrammer og informasjonskanaler
2. Kompetanseplanen bygges opp med utgangspunkt i målgrupper (roller) og deres ansvar for forskningsetikk.
3. Kompetanseplanen bør skille mellom tiltak som vektlegger holdninger (bevissthet, kulturbygging, ledelse) og informasjons- og opplæringstiltak (kunnskap og ferdigheter)

Innspill/diskusjon

- 1) Hvilke typer tiltak bør kompetanseplanen inneholde?
- 2) Hvilke opplæringstiltak det er behov for ved de ulike fakultet?

UNIVERSITETET I BERGEN

